

Roerig maart koude slachtoffers

Het is nu echt koud in ons land, in deze eerste week van maart. Maar liefst 20 graden onder nul. Vanuit mijn verwarmde woonkamer kan ik bij dit heldere vriesweer de natuur rondom mijn huis overzien. De sneeuw heeft alle takken van de bomen voorzien van een dun en beschermend jasje. Het is een adembenemend natuurverschijnsel. Zelfs het pas ontloken sneeuwkllokje heeft een mutsje op van zachte sneeuw. Daaraan heeft het dan ook haar naam te danken.

Het altijd drukdoende roodborstje valt erg op in de sneeuw en de merel lijkt nu echt gitzwart. Rondom mijn voedertafel verdringen zich de altijd aanwezige kool- en pimpelmezen samen met de heggemus en de schichtige staartmezen. Af en toe bezoekt ook een vink of een mus de voedselplaats. Meestal zijn ze hierop geattendeerd door een brutale kauw die andere lotgenoten de voedselbron aanwijst met zijn lawaai. Nu kunnen de mooiste foto's gemaakt worden voor een nieuwjaarskaart of gewoon voor het fotoalbum, als herinnering aan wat is geweest.

In mijn tuin zie ik in de sneeuw de sporen van een konijn dat afgelopen nacht mijn terrein heeft bezocht en onbewust zijn aanwezigheid heeft verraden. Ook zie ik de pootafdrukken van fazanten die door de voedselschaarste dichterbij de mensen komen. Ze hebben het zwaar te verduren. Het is moeilijk om nog eetbare zaden te vinden. Er ligt zeker tien centimeter sneeuw en dat is teveel voor dit buitendier om weg te krabben. Voor al onze buitendieren is er geen supermarkt die nog tot ver in de avond open is. Voor de dieren die in de zomer en in het najaar niet voldoende voedsel hebben opgenomen of hebben ingeslagen, breekt er nu een zware tijd aan...

Thans is ook de periode aangebroken dat er weer veel "koudeslachtoffers" ter asiel worden aangeboden. Vanochtend werd als eerste dier een meerkoet binnengebracht. Een meneer op weg naar zijn werk zag het dier hulpeloos langs de weg liggen en nam de moeite om de vogel bij mij te brengen voor verdere hulp. Na onderzoek van het dier bleek dat de rechterpoot totaal verbrijzeld was. Botsplinters staken uit de bloedende wond en het hielgewricht was geheel verdwenen. Het enige wat ik kon doen was amputatie van de loshangende poot. De meerkoet zou dan verder moeten leven met één pootje en dat gaat echt niet. De watervogel zou nooit meer kunnen zwemmen en dus geen voedsel meer kunnen vinden om in leven te blijven. Het dier zou een martelgang moeten ondergaan na de amputatie van één van zijn belangrijkste lichaamsdelen. Ik besluit tot euthanasie. Met een injectienaald spuit ik een

tienvoudig sterk narcosemiddel in de borstkas rondom het hartje. Binnen twee seconden laat de vogel zijn kopje zakken in mijn hand. Ik leg de gevaarlijke injectiespuit terzijde en bewonder de mooie vogel. Het door de kou verzwakte dier had terwijl hij opzoek was naar voedsel, bij het oversteken van de weg eventjes geen rekening gehouden met de mens in een auto.

Terwijl ik nog bezig ben met het opruimen van de benodigde materialen, stopt er weer een auto voor mijn asiel. Een man komt zich geheel onthutst bij mij melden. In zijn armen draagt hij een bebloede theedoek. Volgens zijn zeggen heeft hij op de Dijkweg een vogel met een lange snavel aangereden. Bij het openen van de doek zie ik een houtsnip. Het bloed druppelt uit de neusgaten van het dier. Dit verschijnsel duidt vaak op een ernstige longbloeding. Mogelijk is een aantal ribben gebroken en hebben deze zich in de longen geboord.

De vogel maakt draaiende bewegingen met zijn kop. Deze ongecontroleerde bewegingen wijzen meestal op een ernstige shock en mogelijke hersenbeschadiging. Het slachtoffer verdient in eerste instantie volledige rust en die geef ik hem. Ik plaats het dier in een hok met veel houtvezel waarin ik een mooi kuiltje heb gemaakt. Dit om te voorkomen dat de vogel omvalt en stevig in een houding ligt waarin hij de geweldige hoofdpijn moet overwinnen. Mijn hoop daarop is gering en dat wordt bevestigd als ik een kwartier later kom kijken. Het dier is ingeslapen op dezelfde plaats. Ook dit dier is – in zijn poging om in het barre weer toch nog voedsel te vinden- onoplettend de weg overgestoken.

Terwijl ik alle andere asioldieren aan het verzorgen ben, wordt een volgende patiënt binnengebracht. Een vader en dochttertje dragen samen een grote doos, met daarin een reiger. Zij konden het dier zomaar pakken. Hij zat naast de vijver voor hun huis. Het dier verbleef daar al twee dagen op dezelfde plaats. Met één hand rondom de supersnelle en scherpe snavel van het dier en met de andere rondom het lichaam, til ik het ontzettend magere dier uit de doos. Het borstbeen voelt als een scherp mes in mijn handen. Deze vogel is duidelijk heel erg ziek. Door die ziekte heeft ze lange tijd geen voedsel meer kunnen bemachtigen en heeft ze alle vet- en spierreserve's verbruikt. Dit is wat wij noemen 'vel over been'.

Ik probeer nog enkele visjes in de bleke keelholte te brengen, maar zelfs de slikreflex is al afwezig. Een uur na de opname ligt de lange sierlijke hals van het dier geheel slap en op een onnatuurlijke manier naast het dier. De kracht ontbreekt de reiger om een andere houding aan te nemen. Ik kan met mijn vinger de oogbol aanraken zonder dat deze reageert. De dood is bezig bezit te nemen van dit dier. Ik gun 'magere Hein' die pret niet

en help de vogel met een vroegtijdige injectie. Het dier hoeft voor mij niet urenlang, stuiptrekkend op zijn einde te wachten.

Ik leg de eens zo prachtige vogel bij de meerkoet. Gezamenlijk worden ze morgen gecremeerd.

Als asielverlener aan dieren heb je met dit extreme winterweer veel vervelende bezigheden. Ik zou die allerlaatste injectiespuit ook graag nooit meer gebruiken en met veel ceremonie willen verbranden.

Vaak is het echter de uitkomst voor een lijdend wezen op onze aarde.

SKUKUZA